

Plany na trudne czasy – zakończenie sesji parlamentu ChRL

Marcin Przychodniak

Zakończona 11 marca tygodniowa sesja parlamentu ChRL dotyczyła głównie rozwoju gospodarczego w warunkach pandemii COVID-19 i niekorzystnej sytuacji międzynarodowej. Przyjęto wieloletnie plany rozwoju, koncentrujące się na rozbudowie samowystarczalności Chin. Parlament zatwierdził także zmianę prawa wyborczego w Hongkongu, zwiększając wpływ władz centralnych na legislaturę regionu. W raporcie rządu na 2021 r. zapowiedziano również kolejny wzrost budżetu sił zbrojnych.

Jaka jest funkcja OZPL?

Ogólnochińskie Zgromadzenie Przedstawicieli Ludowych (OZPL) pełni funkcję parlamentu. Ponad 2 tys. delegatów zbiera się na coroczną sesję, aby zatwierdzić decyzje kierownictwa KPCh, m.in. przyjmując nowe ustawy. Przedstawiany jest raport z pracy rządu, a także sprawozdania szefów Sądu Najwyższego i Najwyższej Prokuratury Ludowej. Równoległe z OZPL odbywa się sesja Chińskiej Ludowej Politycznej Konferencji Konsultatywnej (CLPKK) – ciała doradczego, w którego skład wchodzi m.in. przedstawiciele Hongkongu, Makau, mniejszości etnicznych, sportowcy, artyści i naukowcy (łącznie ponad 2 tys. osób). Sesja CLPKK służy głównie przekazywaniu informacji KPCh środowiskom pozapartyjnym. Ze względu na pandemię oba spotkania trwały tydzień, a delegaci zostali wcześniej [zaszczepieni chińską szczepionką](#).

Jakie tematy polityczne zdominowały obrady?

OZPL przyjęło zmiany w prawie wyborczym Hongkongu. Ograniczają one możliwość udziału opozycji w wyborach do legislatury regionu i dają rządowi centralnemu jeszcze większy wpływ na elekcję szefa jego egzekutywy. Władze ChRL w ten sposób ponownie łamią [zasadę „jedno państwo, dwa systemy”](#). Premier Li Keqiang w raporcie rządowym zapowiedział wzrost w br. oficjalnych wydatków na siły zbrojne o 6,8% w odniesieniu do 2020 r. Zarówno on, jak i przedstawiciele wojska ChRL podkreślali konieczność modernizacji armii. Postulat ten znalazł się także w przyjętym podczas OZPL planie rozwoju do 2035 r. Armia ma być w ocenie delegatów stale gotowa do działania z uwagi na możliwe ogłoszenie przez [Tajwan niepodległości](#),

ale także zaostrzenie [sporów z Indiami](#) czy wybuch konfliktu z [USA](#).

Co zakładają plany rozwoju gospodarki?

W raporcie rządu premier Li zaprezentował szacunkowe wskaźniki gospodarcze ChRL w 2021 r., w tym prognozę ponad 6-procentowego wzrostu PKB (wobec 2,3% w 2020 r.). Nieznacznie ma spaść deficyt budżetowy – do 3,2% PKB. Na sesji przyjęto też plany gospodarcze: pięcioletni (2021–2025) i długofalowy – do 2035 r. Zakładają one rozbudowę potencjału ChRL, wzmocnienie sektorów, w których państwo ma silną pozycję (np. 5G) i zmniejszenie zależności od współpracy zagranicznej (w tym z USA) w wybranych dziedzinach, np. dostawach mikroprocesorów. W związku z tym mają wzrosnąć wydatki na cele badawczo-rozwojowe (7% w ciągu roku). Kluczowe sektory dla ChRL to m.in. sztuczna inteligencja, informatyka kwantowa, genetyka czy eksploracja kosmosu. Podczas OZPL Chiny ratyfikowały też umowę [RCEP](#) i po raz kolejny zadeklarowały możliwość przystąpienia do [CPTPP](#).

Jak decyzje OZPL wpłyną na sytuację wewnętrzną w Chinach?

Decyzje parlamentu wskazują, że władze ostrożnie oceniają [sytuację wewnętrzną w ChRL](#). W czasie sesji istotne miejsce zajęły problemy związane z produkcją żywności, demografią czy bezrobociem. W br. w miastach ma powstać 11 mln nowych miejsc pracy, władze planują także dalszą eliminację ograniczeń w osiedlaniu się ludności wiejskiej w miastach (system *hukou*) oraz udzielanie subsydiów dla ubogich. Zapowiedziano zwiększenie przywilejów dla weteranów, m.in. w obliczu śmierci chińskich żołnierzy

KOMENTARZ PISM

[w starciu na granicy z Indiami w czerwcu 2020 r.](#) Choć rząd zadeklarował redukcję emisji CO₂ o 18% w ciągu pięciu lat, nie zapowiedział np. zakazu budowy nowych elektrowni węglowych, ani nałożenia limitów emisji innych szkodliwych substancji (co znalazło się we wcześniejszych planach).

Czy dojdzie do zmiany w relacjach Chin z USA i UE?

Podczas sesji władze chińskie zaprezentowały bardziej koncyliacyjne niż w ostatnich tygodniach podejście do USA i wzmocniły przekaz o strategicznej współpracy z UE. Podkreślały jednak systemową przewagę ChRL w stosunku

do USA i UE, mającą wynikać m.in. z lepszych wyników gospodarczych i skuteczniejszych działań wobec pandemii COVID-19. Przedstawiciele rządu wskazywali też na „kłamstwa USA” w odniesieniu do oskarżeń o ludobójstwo Ujgurów w Sinciang. Szef chińskiego MSZ Wang Yi podtrzymał pozytywną ocenę [porozumienia inwestycyjnego z UE](#) i wołę ratyfikacji konwencji ILO dotyczącej pracy przymusowej. Istotnym sygnałem w kierunku USA i UE była retoryka sprzeciwu (także w ramach CLPKK) wobec postulatów (np. deputowanych do PE) bojkotu zimowych igrzysk olimpijskich w Pekinie w 2022 r.